

Bataga jinaa kaŋ Piyer n'a hantum

Citaaboo fahamandiroo

Piyer ka batagaa woo hantum. Isa taalibi woy cindi hinkaa (12) affoo no. Nga armaa ti Andere, sorkoyar no, amma waatoo kaŋ Isa n'i cee i ma hanga nga, i na hayaa kul nar ka hanga a (Matiyu 19.27; Marku 10.28; Luka 18.28).

Piyer mana batagaa woo sanba kala ganakey se kaŋ goo gandawey ra kaŋ goo Tirkilaboo ga. Woo gar ganakey ga taabi, woo se a na batagaa woo hantum i se ka biney daŋ kaŋ i ma gaabandi Isa bande kaŋ na haya hennayar jisi i se beenaa ra. I ga duu ey waati kaŋ Isa yee kate k'i ceeci laboo ga. A n'i bayrandi kaŋ i ma cindi henanyan ra. I ma tee himakasineyar borey se haya kul here hala haya kul kaŋ i g'a tee ma tee haya kaŋ ga Irkoy teegoyey cebe, hala woo ma kate borey kaŋ si Irkoy bay «ma Irkoy beerandi war goy henney kaŋ i ga dii ey sabbu se...» (zamnaa 2.12).

Borey kaŋ se batagaa sanbandi maapey

nda fooyanoo kaŋ teendi i se

1 ¹ Agay Piyer, Isa *Almasihu *diyaw ka batagaa woo sanba Irkoy boro suubantey se kaŋ goo yawtaray ra, kaŋ say-say Poŋ, nda Galati, nda Kapados, nda *Azi, nda Bitini gandawey ra. ² War suubandi ka sawa nda woo kaŋ Baabaa Irkoy n'a kayandi, ka tee henanante nga *Hundoo albarkaa ra hala war ma hanjajer Isa Almasihu se, de mo nga kuroo ma say-say war ga ka war henanandi. Irkoy *anneemaa nda nga alaafiya ma kaa war ga nda booboyan.

Naata hunante

³ Albarka ma bara Irkoy se kaŋ ti ir Koyoo Isa *Almasihu Koyoo nda nga Baabaa. Nga tamalla beeroo ra a n'ir hayandi taaga naata hunante se Isa Almasihu kaŋ tun bukawey ra albarkaa ra. ⁴ A na tubu jisi war se beenaa ra kaŋ si hin ka funbu, a si žiibi, a si hasara. ⁵ War kaŋ naanaa albarkaa ra, Irkoy hinoo ga war lakkal hallasiyan se kaŋ soolu ka bangandi waati kokorantaa ga.

⁶ Woo se war ga war jaaloo cebe ba nda a tilasu war biney ma maray waati kayna nda siiyan dumi-dumiyar, ⁷ hala war naanaa kaŋ ga siyandi ma duu saabuyan, nda darža, nda beeray Isa Almasihu bangayroo ga. War naanaa bisa wura kaŋ ga dere kaŋ a ga siyandi nuune ra. ⁸ Nga kaŋ, ba kaŋ war mana dii a, war ga bag'a, war ga naanay a, ba kaŋ se sohō da war si dii a, war ga yafarhā nda jaali daržante kaŋ si hin ka fillandi, ⁹ zama war goo ma too war naanaa guwoo ga, maanaa [war] hundey hallasiroo.

¹⁰ Haya kaŋ ti hallasiroo din, annabey kaŋ na annabitaray tee Irkoy *anneemaa kaŋ war duu a ga, i ceeci, i hāa hallasiroo woo ga. ¹¹ Almasihu *Hundoo kaŋ goo i ra no m'i bayrandi Almasihu laazaabawey nda daržaa kaŋ a ga duu a laazaabawey bandawey ga. Hayey kaŋ Hundoo g'i bayrandi annabey se, annabey ga ceeci nda hinay ka ngi waatey nda ngi teetakaa bay.^a ¹² Irkoy bangandi annabey se kaŋ hayey wey man'ti ngi boŋ ga i goo, war ga i goo. Sohō, hayey wey *Alhabar Boryaa wazukukey n'i har war se *Hundi Henanantaa kaŋ hun beenaa ra albarkaa ra. Hayey wey, almalaykey ga boonay ngi ma fuuni ka dii ey.

^a1.11 Zabur 22; Ezayi 53; Luka 24.25–26.

Ir ma dira henanyan ra

¹³Woo maaganda se war ma war lakkaley kanandi ka dii. War ma hin war boŋ, war ma war naataa kul daŋ *anneemaa ra kaŋ war ga duu a Isa *Almasihu bangayroo ga. ¹⁴Boonay futawey kaŋ cindi war ra waatoo kaŋ ra war si haya bay, war masi hanga i bande. Wa tee sanda zankayaŋ kaŋ ga haŋajer. ¹⁵Takaa kaŋ nda bora a kaŋ na war cee ga henan, war mo ma henan war dira takaa kul ra. ¹⁶Zama a hantumandi *Citaaboo ra ka nee: «Wa henan, zama ay ga henan.»^b

¹⁷Nda war ga Irkoy kaŋ si borey bisandi cere cee sanda war Baabaa, a ga boro foo kul ciiti ka sawa nda nga teegoyoo, war ma dira hunburay ra war yawtaraa waatoo ra kaŋ war g'a tee laboo ga. ¹⁸War ga bay kaŋ man'ti hayayaŋ kaŋ ga dere sanda nzorfu kaaray wala wura nda war dayandi ka hun war dira takaa yaadawey ga kaŋ war duu ey war baabey alaadaa ra. ¹⁹Amma Almasihu kuri hay šendaa ka war day ka war kaa kabe ra, sanda feeji-ize kaŋ ga laybu sii, ndella sii. ²⁰Irkoy nka jin ka Almasihu suuba za aduŋna mana daara, amma waati korawey ra a n'a bangandi war maaganda se. ²¹Nga albarkaa ra war naanay Irkoy kaŋ n'a tunandi bukawey ra k'a noo darža taka kaŋ ra war naanaa nda war naataa ma bara Irkoy ra.

²²War na war hundey henanandi nda cimoo haŋajeryanoo ka armataray baji tee kaŋ ra almunafikitaray sii. War ma baa cere nda soobay nda bine [kaaray]. ²³Zama war hayandi taaga, a mana teendi nda dumi kaŋ ga funbu, a mana teendi nda kala dumi kaŋ si funbu, Irkoy meešenni hunantaa kaŋ ga duumi albarkaa ra, ²⁴zama Citaaboo nee:

«Hundikoyni kul man'ti kala sanda subu,
nga darža a kul si hima nda kala suboo kutukuryaa.
Suboo kogu, de kutukuryaa kaŋ,

²⁵amma ir Koyoo šennoo ga duumi hala abada.»^c

Šennoo woo man'ti kala woo kaŋ *Alhabar Boryaa n'a har war se.

^b1.16 Sargarey 19.2.

^c1.24–25 Ezayi 40.6–8.

Tondi hunantaa nda jama henanantaa

2¹Woo maaganda se war ma laalay kul nda zanbayan kul naŋ, nda almunafikitaray, nda canseyan, nda cere maahasaraw kul. ²Sanda zanka taanayaŋ wa hanse ka baa waa cimoo^d hala a ma duu ka war ka beeri hallasiroo se, ³nda «war n'ir Koyoo taba kaŋ a ga boori»^e.

⁴Wa man a, tondi hunantaa no, adamizey mana yadda a ga, amma a suubandi, nga hayoo ga boobo Irkoy do. ⁵War hunday mo, sanda tondi hunanteyan wa huru hugoo cinaroo ra kaŋ ra Irkoy *Hundoo ga kaa ka goro, ka tee *sargari juwalkaw margari henanante, ka sargari kaa ka sawa nda Irkoy Hundoo kaŋ ga kan Irkoy se Isa *Almasihu albarkaa ra. ⁶Zama a hantumandi *Citaaboo ra ka nee:

«Nga ne, ay ga hugoo kanjoo tondi foo

kanandi *Siyoy koyraa ra.

Tondi suubante no kaŋ hayoo ga boobo.

Boro kaŋ naanay a si haw hala abada.»^f

⁷War kaŋ naanay a, hayoo ga beeri war se, wey kaŋ mana naanay a,

«tondoo kaŋ cinakey n'a fur,

nga no ka tee hugoo kanjoo tondoo.»^g

⁸Koyne mo

«tondoo no kaŋ ga boro cewoo ga cabu,

tondoo no kaŋ ga boro kaŋandi.»^h

Cewey ga cabu, zama i mana haŋajer Œennoo se, woo ti haya kaŋ kayandi ka duu ey.

⁹Amma war, war man'ti kala dumi suubante, «Kokoyoo sargari juwalkey, ganda henanante»ⁱ, jama kaŋ ti Irkoy wane, hala war ma haya beerey deede kaŋ a n'i tee war se, nga kaŋ na war cee ka war kaa kubaa ra ka war daŋ nga gaay henna ra.

¹⁰War kaŋ waatoo din «war man'ti jama»^j,

amma sohō war tee Irkoy jamaa,

war kaŋ «mana duu tamallayan»^k,

amma sohō war duu tamallayan.

Wa haŋajer Irkoy se, war ma haŋajer boŋkoyney se

¹¹Ay baakey, ay ga war hoyray, war kaŋ man'ti kala sanda naarukawyaŋ nda yawyaŋ, war ma war boŋ dii boonawey ga kanyaŋ ga hundi wongu. ¹²War ma dira nda taka henna borey kaŋ si Irkoy bay jine, hala waati kaŋ i ga war maŋney hasara ka nee kaŋ war man'ti kala goy futu teekawyaŋ, i ma Irkoy beerandi war goy henney kaŋ i ga dii ey sabbu se han kaŋ a kaa i do.

¹³Yaamar kul kaŋ adamizey n'a gorandi war ma war boŋ yeeti a se ganda ir Koyoo sabbu se, a ma tee kokoyoo kaŋ kone hini beeroo goo, ¹⁴wala a ma tee gofornerey sanda borey kaŋ kokoyoo n'i sanba i ma goy futu teekey zukandi ka goy henna teekey saabu. ¹⁵Irkoy ibaayoo ti war ma goy henna tee ka lakkaŋ jaŋantey kaŋ si haya bay miŋney daabu. ¹⁶Wa tee borcinyaŋ bila nda war ma borcintaraa

^d2.2 Waa cimoo man'ti kala Irkoy meeŒennoo.

^e2.3 Zabur 34.9.

^f2.6 Ezayi 28.16.

^g2.7 Zabur 118.22.

^h2.8 Ezayi 8.14.

ⁱ2.9 Fattaroo 19.6 guna.

^j2.10 Alhukumoo 32.21.

^k2.10 Oze 2.1, 23, 25.

din tee haya kaŋ ga laalay daabu. Wa goy sanda Irkoy tamyaj. ¹⁷ Wa adamizey kul beerandi, wa baa war armey, wa hunbur Irkoy, wa kokoyoo beerandi.

Almasihu zarabi ka himakasine naŋ ir se

¹⁸ War, goykaw-izey, wa yee war jineborey se ganda nda beeray timmante, man'ti wey din hinne kaŋ ga hennay i ga boori, amma ba wey kaŋ ga šendi. ¹⁹ Zama *anneema no boro ma zarabi haya ra kaŋ a si hima nda a, ka goy futu mupe Irkoy hunburay maaganda se. ²⁰ Macin beeray bara war se ka barzu mupe zunubu se? Amma nda war ga mupe ka goy henna tee nda ka zarabi, anneema no boraa se Irkoy do. ²¹ Woo ti hayaa kaŋ se war ciyandi, zama *Almasihu mo nka zarabi war se, a na himakasine naŋ war se kaŋ war m'a guna k'a tee.

²² «Nga kaŋ mana zunubu tee,
dargari mana bay ka hun mijoo ra.»^l

²³ Nga kaŋ i n'a wow, amma a man'a bana,
a zarabi, amma a mana zahā,
a nka nga boŋ talfi ciitikaw šerrantaa ga.

²⁴ «Nga kaŋ n'ir zunubey jeeje nga kunturoo ga»
ka *kanjandi bundoo ga,
hala zunubu tenje ir ma buu ka huna šerretaraa se.
«Nga marayyaney ka war noo baani.

²⁵ Zama war cindi ka dere sanda feejiyaŋ»^m,
amma sohō war yee kate kurkaa
nda war hundey talfikaa do.

^l2.22 Ezayi 53.9.

^m2.24–25 Ezayi 53.4–6.

Woyey nda ngi kurney

3¹ Takaa din da, war mo woyey, wa yee ganda war kurney se, hala ba nda boroyan goo i ra kan si hanajer Irkoy meešennoo se, wandey dira takaa m'i ka naanay bila šenni, ² zama i ga dii war dira takaa kan ga henan, a teendi Irkoy hunburaa ra. ³ War taalamoo masi tee tarayheroo, maanaa turyan, nda wura hiiri, nda bankaaray henna. ⁴ Amma war taalamoo ma tee boro kuneheroo kan goo tuguyan ra, kan ti bineyaynay kan ga kani, woo ti taalam kan si hasara kan goo nda hay beeri Irkoy do. ⁵ Takaa woo nda cee jinaa woy henanantey kan naata Irkoy ra ga taalam. I ga yee ngi kurney se ganda. ⁶ Sanda Sarata kan ga yee nga kurpoo Ibrahima se ganda k'a cee nda «ay koyoo»^a. Nga izey ti war nda war ga goy henna tee, war si nan haya kul ma war hunburandi ka war biney jaami.

⁷ Takaa din da, war mo kan ti kurney, war ma war wandey dii nda lakkal, woy takaa ga hima nda haya kan ga yalaafu nda war wanoo. W'i beerandi, zama ngi mo ga hunaroo *anneemaa tubu, hala war njarayrey, haya kul masi huru ngi nda Irkoy game.

Wa soolu zarabiyen se

⁸ Woo kul banda ga, war kul ma tee miile foo, war ma hinna, war ma baa cere sanda armayan, war ma tamalla, war ma war boŋ yeeti ganda. ⁹ War masi ifutu ka ifutu bana, war masi šenni futu bana nda šenni futu, amma wa albarka dan, zama woo se war ciyandi hala war ma duu ka albarkaa tubu. ¹⁰ *Citaaboo nee:

«Boro kan ga baa hunayan,
de a ga baa nga ma dii zaari hennayan,
a ma hin nga mipoo,
zanba masi hun deenoo ga.

¹¹ A ma mooru ifutu ka ihenna tee,
a ma alaafiya ceeci ka gaabandi a bande.

¹² Zama ir Koyoo moŋey sii kala boro šerrantey ga,
a ga hanajer ngi njarayroo se.

Amma ir Koyoo ga nga ndumoo bere ifutu teekey se.»^a

¹³ May no ma ifutu tee war se nda war ga durkutu ihenna teeyan ga? ¹⁴ Koyne mo ba nda war ga zarabi šerretaray sabbu se, war duu gomni, war masi hunbur ey, war lakkaley masi jaami. ¹⁵ Wa ir Koyoo *Almasihu dan jere ga war biney ra, de mo waati kul, boro kul kan na war haa nda war naataa, war ma soolu ka boraa zaabi, ¹⁶ amma war m'a tee nda bineyaynay, nda beeray, nda bine henanyan, hala borey kan ga war maŋey hasara ka war dira taka hennaa Almasihu bande kaynandi ma duu ka haw. ¹⁷ Zama boro ma zarabi ihenna teeyan se, nda Irkoy ibaayoo no baa boro ma zarabi ifutu teeyan se. ¹⁸ Almasihu mo buu cee folloku zunubey maaganda se, boro šerrantaa zarabi borey kan si šerre se hala nga ma war ka too Irkoy do. Gaahamoo wiiyandi, amma Irkoy *Hundoo n'a hunandi. ¹⁹ Hundoo din albarkaa k'a ka koy hundey waazu kasaa ra. ²⁰ Borey no kan cee jinaa din i mana hanajer Irkoy se waatoo kan a ga suuri zamanoo kan Nuhu ga sunduku beeroo kan tee harihii cin kan ra boro kayna, maanaa boro yaaha hallasi haroo ra. ²¹ Haroo woo ga hima nda sanda *batizeyanoo kan ga war hallasi sohō. Batizeyanoo woo man'ti a mma gaaham žiibi kaa, amma a mma cebe kan nga ga Irkoy gana nda nga lakkaloo kul. Batizeyanoo g'ir hallasi, zama Isa Almasihu tun bukaway ra, ²² a koy beenaa ra, a goo Irkoy kabe gumaa ga, almalaykey, nda hiney, nda gaabey na ngi boŋ yeeti a se ganda.

^a3.6 Šintinoo 18.12.

^a3.10–12 Zabur 34.13–17.

Dira taka taaga

4 ¹*Almasihu zarabi nga gaahamoo ra, woo se war mo ma miileyan follokaa woo tee war wongu jinaa, zama boro kaŋ zarabi nga gaahamoo ra, koyoo benandi nda zunubu, ²hala waatoo kaŋ cindi a se nga hunaroo ra gaaham here, a mas'a tee adamize boonawey se, amma a m'a tee Irkoy ibaayoo se. ³War na waati tee kutakey ibaayoo ra, a wasa yaada. War cindi ka huna izefututaray ra, nda boonay futawey, nda suuyan, nda ka ŋaa ka haŋ ka hoo, nda tooru ganayan kaŋ ti haya kaŋ si bisa. ⁴Boŋey ga haw kaŋ war si izefututarawey wey tee ngi bande, i ga war wow. ⁵I ga kaa ka kay boraa jine kaŋ soolu ka baahunantey nda bukawey ciiti. ⁶Zama woo maaganda se ba bukawey, *Alhabar Boryaa harandi i se. Ba kaŋ i mana ciitandi kala hayey se kaŋ i n'i tee aduŋŋa ra ngi hunaroo ga, sohō i ma huna Irkoy se nga *Hundoo albarkaa ra.

Ir ga hima ka tee goykaw hennayan

⁷Haya kul benantaa man. Wa war lakkaley kanandi ka war boŋ gagay hala war ma hin ka Irkoy ŋaaray. ⁸Amma woo kaŋ bisa haya kul ti war ma hanse ka baa cere, zama baji ga zunubu boobo daabu. ⁹War ma cere yawzunbay bila ŋuunuŋuunu. ¹⁰War affoo kul *anneemaa nooyanoo kaŋ a duu a, war m'a ka war cerey almuraadey hanse ka tee Irkoy anneemaa dumi-dumiyay talfikaw. ¹¹Boro kaŋ ga waazu, a ma tee Irkoy meeŋenoo no a g'a har. Boro kaŋ ga goy m'a tee nda gaaboo kaŋ Irkoy g'a noo a se, hala haya kul ra darža ma bara Irkoy se Isa *Almasihu albarkaa ra, nga kaŋ darža nda gaabi goo a se abada hala abada! Amin.

Zaraboo kaŋ boro ga dii a naanaa sabbu se

¹²Ay baakey, nuunaa kaŋ goo war game ka war sii masi tee war se boŋhaway, ma nee haya kaŋ si kubay. ¹³Wa ŋaali kaŋ war duu *Almasihu zarabey ra, hala mo war ma hanse ka yafarhā waati kaŋ nga daržaa ga bangay. ¹⁴Nda i ga war wow Almasihu maŋŋoo se, war duu gomni, zama daržaa *Hundoo kaŋ ti Irkoy Hundoo goo war ga. ¹⁵War ra, boro kul masi zarabi zama borowiikaw no, wala zay, wala goy futu teekaw, wala a ga huru ŋenni waaniyan ra. ¹⁶Amma nda boro ga zarabi zama *kretiyeŋ no, a masi tee a se haawi, a ma Irkoy beerandi maŋŋoo woo se. ¹⁷Zama waatoo too kaŋ ra ciitoo ga ŋintin nda Irkoy *hugoo, ka gar nda a ŋintin nda ir, macin no borey kaŋ mana haŋajer Irkoy *Alhabar Boryaa se ga ti a suba? ¹⁸*Citaaboo nee:

«Nda boro ŋerrantaa hallasiyanoo ga ŋendi,
macin no boro laaley nda zunubantey ga ti a?»¹⁹

¹⁹Woo maaganda se borey mo kaŋ ga zarabi ka sawa nda Irkoy ibaayoo, ma ngi hundey talfi Takakaa ga kaŋ ga laadir ka cindi ka goy henna tee.

Huga nda Irkoy feeji kuroo

5¹ Ay ga boro beerey kaŋ goo war ra hoyray, agay kaŋ ti boro beeri sanda ngi, kaŋ ti seede *Almasihu zarabey se, ay goo nda baa daržaa ra kaŋ ga kaa ka bangay: ²wa Irkoy feeji kuroo kur kaŋ goo war kone. [W'i hawgay,] amma a masi tee sanda gaabi haya. W'a tee nda war boŋ, ka sawa nda Irkoy ibaayoo, a masi tee nooru baji se, a ma tee haya kaŋ war g'a tee, zama a ga kan war se. ³Borey kaŋ talfandi war ga, war masi gaabi daŋ i ga, wa tee feeji kuroo se boroyaŋ kaŋ i m'i guna ka tee. ⁴Waati kaŋ kurkey boŋkoynoo bangay, war ga duu kokoy fuula daržantaa kaŋ si hasara.

⁵Takaa din da, war mo soogey, wa yee ganda boro beerey se. War nda cere, war kul ma boŋ yeeti gandayan tee sanda darbay, zama *Citaaboo nee:

«Irkoy ga binebeerey gandu,

amma a ga alhormo tee borey se kaŋ ga ngi boŋ yeeti ganda.»^o

⁶Woo se wa war boŋ yeeti ganda Irkoy kabe gaabantaa se, hala a ma war jer waatoo kaŋ kayandi ra. ⁷Wa war alhuzuney kul fur a ga, zama a ga huga nda war.

⁸Wa hin war boŋ, war ma hanna cijin nda zaari! War yenjekasinaa, Ibilisi, ga hima nda ganjihayla kaŋ ga hēe, a ga war kuubi ka war bere ka [boro] ceeci kaŋ nga n'a gon. ⁹Wa kay a se, war ma gaabandi naanaa ga, zama war ga bay kaŋ zarabi follokey bara war armey ga kaŋ goo aduŋŋa ra. ¹⁰Irkoy kaŋ ti *Anneema-kul-koyoo kaŋ na war cee war ma huru nga darža abadantaa ra Isa *Almasihu albarkaa ra, waati kaŋ war zarabi haya kayna, a ga war tee boro tabatanteyan ka war noo hini, ka war noo gaabi, ka war daŋ asaasu boŋ kaŋ si kaŋ. ¹¹Nga se hini ma bara hala abada! Amin.

Fooyan kokorantaa

¹²Silweŋ k'ay faaba ya kalimawey wey hantum war se, ay g'a dii arma laadirante. Ay ga war hoyray ka war hakiikandi kaŋ *anneemaa woo kaŋ ra war goo, Irkoy anneema cimoo no.

¹³Borey kaŋ suubandi margaroo sanda war, kaŋ goo Babiloŋ koyraa ra ga war foo. Ag'iz'aroo Marku mo ga war foo. ¹⁴Wa cere foo nda baji summuyan. Alaafiya ma kaa war kul ga kaŋ goo *Almasihu bande.